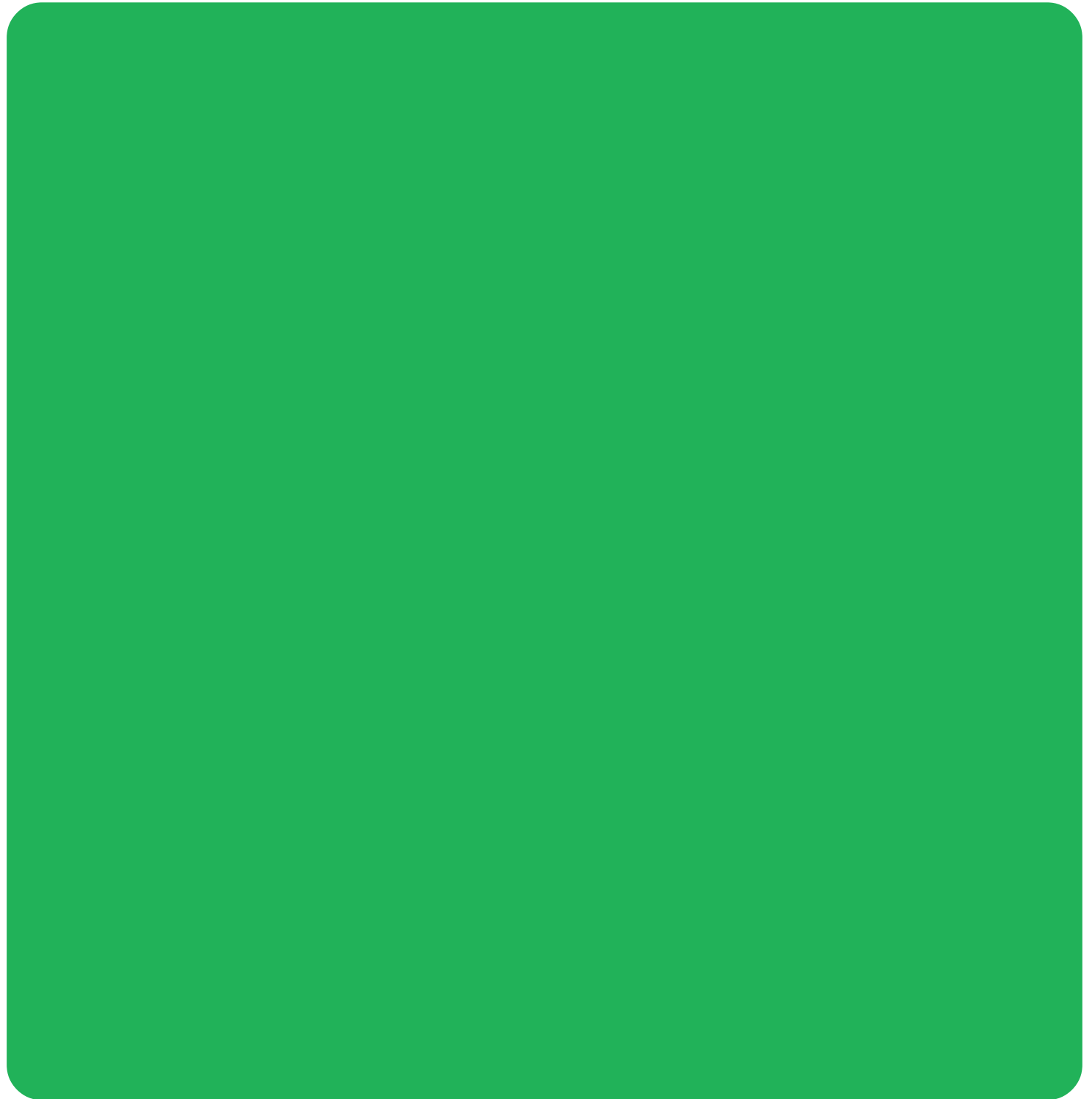

Plant & Plej

Paradigma for plantning efter tværfaglig aftale mellem Dansk Planteskoleejerforening, Landsforeningen Danske Anlægsgartnere og Foreningen af Danske Landskabsarkitekter.

Paradigmaet er udarbejdet af Plantgruppen, som er en arbejdsgruppe, der har to repræsentanter fra hver forening, alle med tilknytning til eller i nært samarbejde med forsøg og forskning indenfor jordbrug og planteavl.

Plant & Plej. Plantgruppen 1975

Denne udgave er lavet med ny sats i 2005.

Opsætning og typografi er tilnærmet den originale udgave. Der er kun foretaget få korrekturmæssige ændringer.

Indholdsfortegnelse

Forord 1

A Planteproduktion & distribution

Krav til projekt

1. Nomenklatur	2
2. Plantekvaliteter, - størrelser, - tilstand	2
3. Frøkilde- og klonkildeangivelser	2
4. Indhentning af tilbud - licitation på planteleverancer	2
5. Anden prisdannelse	2
6. Provision & moms på planteleverancer	2

Krav til procedure

1. Planteproduktion	2
2. Modermateriale	2
3. Formering	3
4. Dyrkningsmetoder	3
5. Optagning	3
6. Opbevaring og transport	3
7. Levering	3
8. Vækstgaranti	3
9. Kontrolplantninger	4

Krav til produkt

1. Produktbeskrivelse	4
2. Botanisk navn	4
3. Kildemateriale	4
4. Rodudvikling, tilstand, plantesørrelse	4
5. Planteformer og handelsbetegnelser	5

B Jordbygning & jordbehandlingsarbejder

Krav til projekt

1. Muldbehandling før jordarbejdet igangsættes	5
2. Analyser og målinger	5
3. Byggepladsindretning	6
4. Muldafrømning	6
5. Grovjordsregulering	6
6. Vandafledning	6
7. Muldlaget	6
8. Gødskning	6
9. Kultivering og muldforbedring	6
10. Arbejdsplan	6

Krav til procedure

1. Muldbehandling før jordarbejdet igangsættes	6
2. Muldafrømning	7
3. Grovjordsregulering	7
4. Finregulering	7
5. Grubning	7
6. Muldpålægning	7
7. Gødskning	7

Krav til produkt

1. Tolerancer	7
2. Jordens tilstand	7

C Plantning

Krav til projekt

1. Planteplaner	7
2. Plantedepot	8
3. Opbinding og beskyttelse af planter	8
4. Vanding	8

Krav til procedure

1. Modtagelse af planter på brugsstedet	8
2. Dækning af planterne i depotet	8
3. Transport fra depot til plantested	8
4. Udlægning	8
5. Plantning af barrodede planter	8
6. Plantning af klumpholdende og containerdyrkede planter	9
7. Manuel - maskinel plantning	9
8. Plantningstidspunkter for barrodede	9
9. Plantningstidspunkter for klumpholdende og containerdyrkede planter	9
10. Plantning af store træer og buske	9
11. Opbinding	9
12. Vanding	9
13. Pleje indtil aflevering	9

Krav til produkt

1. Aflevering af tilplantede arealer	9
--	---

D Pleje af tilplantede arealer fra 0 - 5 år efter aflevering

Krav til projekt

1. Idéindhold og formål	10
2. Plejeprogram	10
3. Tilsyn	10
4. Plejeforpligtelse	10

Krav til procedure

1. Plejeprogrammer for jordbehandling, jorddækning m.v.	10
2. Beskæring, klipning, fældning og rydning ..	11
3. Sygdoms- og skadedyrsbekæmpelse	12
4. Gødskning	12

Krav til produkt

1. Fremtoningspræg	12
2. Sundhed	12

Plant-gruppen

Forord

Plant-gruppens kommissorium har været:

Udarbejdelse af retningslinier, som beskriver de mindstekrav, der stilles til: rådgivere, producenter og entreprenører, der, inden for Danmarks grænser, arbejder med anlæg af nye beplantninger i forbindelse med såvel offentlig som privat bygge- og anlægsvirksomhed.

Plant-gruppens mål har været:

Opnåelse af tværfaglig overenskomst, hvis grundlag er de udarbejdede retningslinier, som i kraft af sin forbrugervenlige holdning skal søges anerkendt af danske rådeller myndigheder, der plejer forbrugers interesser.

Retningslinierne er affattet i fire afsnit, således:

Afsnit mærket A planteproduktion & distribution

Afsnit mærket B jordbygning & jordbehandling

Afsnit mærket C plantning

Afsnit mærket D pleje af plantninger

Inden for hvert afsnit er retningslinierne affattet efter princippet: Krav til rådgiveren, producenten og entreprenøren = Løfter til forbrugeren.

Kravene er opgjort på følgende måde:

Krav til projekt - krav til procedure - krav til produkt

Gruppen var ved arbejdets start enig i en målsætning og en række arbejdsforudsætninger under overskriften:

Et frodigt grønt miljø

Disse mål og forudsætninger formulerede gruppen således:

Mere end nogensinde tidligere er der grundlag for den angst, som kommer til udtryk i samfundsdebatten om de meget store ændringer der især i det seneste ti-år har taget fart og bevirket, at vore fysiske omgivers kvalitet forringes.

Også de ændringer, som medfører, at kårene for plantevækst forringes i foruroligende grad, nærer angsten for, at vores region mister sin status som det frodige grønne område, det, ud fra klimatiske og jordbundsmæssige forudsætninger, er givet at være.

Særlig tydeligt er det således allerede i dag, at der i de områder, hvor der sker store ændringer af et miljø, som er et veludviklet smukt tilpasset og afbalanceret kulturlandskab, sker skader af betydeligt omfang.

De forudfattede meninger om, at vi med grænseløs appetit kan tage for os af 'retterne' - de naturskabte og kulturskabte værdier i vore fysiske omgi-

velser – har bevirket, at de grupper i samfundet, der sigter på at opbygge et værdifuldt frodigt grønt miljø omkring vore boliger, arbejdssteder og kommunikationslinier, har valgt at stå sammen for med større sikkerhed at kunne arbejde mod dette mål.

At samfundets angst allerede er kommet til udtryk, ses bl.a. af, at der i de seneste år er gennemført demonstrationer mod det golde i mange af vore nye bydannelser. Dette er i sig selv bevis på, at den aktivitet, som medfører store ændringer i vore fysiske omgivelser, i al fald ikke finder sted uden at volde stor fortræd.

Arbejdet med i vidst muligt omfang at sikre en sund og frodig udvikling af plantevæksten er i gang, og der er dannet en række faglige arbejdsgrupper, der idealistisk stræber mod dette mål.

Idealisme alene løser imidlertid ikke de meget omfattende problemer, som må og skal løses, hvis livsbetingelserne for plantevækst i både det urbane og rurale miljø skal opretholdes i et omfang som sikrer, at vi forsat kan leve i et grønt land. Det arbejde, som er i gang, må støttes.

Folkestyret kan ikke regne med, at den meget lille gruppe mennesker, som beskæftiger sig med det grønne, især i forbindelse med ændring af vores fysiske omgivers struktur, kan løse problemerne uden betydelig støtte.

Således må bl.a. det igangværende forsknings- og forsøgsarbejde, som udføres på vore statsforsøgsstationer, udvides til i langt højere grad at omfatte de plantearter, som har betydning for miljøplanlægningen. Stort set er det kun Hornum Statsforsøgsstation, som får meget beskedne midler til dette arbejde.

De arbejdsgrupper, som på idealistisk måde har arbejdet med ovenfor omtalte problemer er:

Frøkildeudvalget som har sat sig det mål at formulere de forsknings- og forsøgsprogrammer, der tager sigte på udvælgelse af frøformerede plantetyper, som er bedst muligt tilpasset de danske vækstbetingelser.

Klonkildeudvalget. Et udvalg af lignende art som frøkildeudvalget, blot med den forskel, at Klonkildeudvalget blandt flere andre opgaver også tager sig af at formulere forsknings- og forsøgsprogrammer, som tager sigte på udvælgelse af vegetativt formerede plantetyper, der ligeledes er bedst muligt tilpasset de danske vækstbetingelser. Som en vigtig begyndelse har Plantgruppen udarbejdet disse retningslinjer, der i takt med forsknings- og forsøgsresultaterne vil blive revideret.

Når Plant-gruppen udsender disse retningslinjer nu, er det for at sikre, at nye plantninger får gode levevilkår i de områder, som hidtil konsekvent er blevet ødelagt på grund af byggefagenes manglende forståelse for ødelagt jordstruktur, sammentrykte jorder og almindelig byggepladsforurening.

A Planteproduktion & distribution

Krav til projekt

1. Nomenklatur

Plantearter angives med botanisk navn i overensstemmelse med de internationale nomenklaturregler.

2. Plantequalityter, -størrelser, -tilstand

Plantequalityter, -størrelser, -tilstand skal betegnes eller beskrives i overensstemmelse med de af Dansk Planteskolejeerforening udarbejdede og vedtagne standardbetegnelser.

For planteprøder eller individer, der ikke er omfattet af eller på grund af egenart ikke kan komme ind under standardbetegnelserne, skal der gives kortfattet separat produktbeskrivelse.

3. Frøkilde- og klonkildeangivelser

Frøkilde- og klonkildeangivelser skal medtages i alle de tilfælde, hvor der benyttes en plante, som har været genstand for forædling, afprøvning og vurdering ved de danske statsforsøg, når dette arbejde har resulteret i, at planten markedsføres under herkomstkontrol.

Endvidere gælder, at der for plantearter, som sædvanligvis reproduceres ved frø indhøstet af officielt kårede bevoksninger, skal angives betegnelsen for den kårede plantning, hvorfra den ønskede plante skal være produceret.

4. Indhentning af tilbud - licitation på planteleverancer

Indhentning af tilbud - licitation - indbudt såvel som offentlig, på planteleverance må kun finde sted på følgende betingelser:

Der skal foreligge et fuldt udarbejdet projekt - plantningsprojekt - som skal indgå i udbudsmaterialet. Det skal præcist oplyses, hvor og hvornår de ønskede planter skal leveres.

Produktbeskrivelsen skal meget nøje affattes i henhold til kravene i ovenstående pkt. 1, 2 og 3. Det er således ikke tilstrækkeligt i udbudsmaterialet - licitationsmaterialet - at benytte følgende betegnelse: *Quercus petraea* 60 cm barrodede. Denne betegnelse er alt for unøjagtig til, at der kan finde regulær prisdannelse sted.

For at angive tydeligt, hvad det er for en vare, der ønsket, skal der f.eks. skrives:

Plantenavn	<i>Quercus petraea</i>
Frøkilde	Agder (Sydnorge)
Størrelse	30 - 50 cm
Kvalitet	1/2 - 3 -årige, d.v.s. 1 år på frøbed og 2 år i rækkekultur. Sortering efter de for skov- og læplanter gældende regler.

Tilstand	Barrodede planter - vinter-tilstand
Lev. Tid og sted	I begyndelsen af april 19..., x-by

Da det er vanskeligt entydigt at give en tilstrækkelig dybgående beskrivelse af en ønsket vare, skal det tilstræbes, at der ved licitation over planter kun indgår de plantearter, som er i masseproduktion, og som i kraft af faste sorteringsregler, kvalitetsnormer m.v. optræder med stor ensartethed på markedet.

5. Anden prisdannelse

Kan der ikke gives nøjagtig beskrivelse af en ønsket plante, må der ikke afholdes licitation.

Prisdannelse - prisorientering - må i sådanne tilfælde alene ske ved beregninger baseret på katalogprisoplysninger og prisorienteringer fra de producenter, der har de ønskede planter.

Prissætninger dannet på sidstnævnte måde skal kunne indgå som rådighedsbeløb i en byggesag. Inden for dette beløb disponeres de relevante planteindkøb, og producenten fakturerer de enkelte plante-partier til de for partierne fast aftale enhedspriser, subsidiært partipriser.

Det er i alle tilfælde forbrugeren eller dennes rådgiver, der har dispositionsretten over rådighedsbeløbet.

6. Provision & moms på planteleverancer

Af et licitationsmateriale eller af et afsat planteindkøbsbeløb skal det tydeligt fremgå, om beløbet er med eller uden moms, og om beløbene indeholder entreprenørens provision på 20%, d.v.s. 20% af varens bruttopris excl. moms.

Det skal være tilkendegivet, om provision på planteindkøb skal tilfalde den entreprenør, der udfører plantningsarbejdet. Hvis der indrømmes provision til andre, det være sig privatpersoner eller det offentlige, skal det oplyses for den, der udfører plantningsarbejdet.

Krav til procedure

1. Planteprøder

Produktion af planter gennemføres ved hjælp af en række nødvendige og/eller hensigtsmæssige indgreb i planternes vækst og udvikling.

På ethvert trin i produktionen kan valget af metoder få afgørende indflydelse på produktets endelige udformning og kvalitet.

2. Modermateriale

Enhver planteprøder skal baseres på de til enhver tid mest sunde og sortsægte moderplanter eller dele deraf.

Moderplanterne skal dyrkes og/eller behandles således, at formeringmaterialet i optimal grad kan videreføre kildematerialets egenskaber.

Moderplanter kontrolleres af FSH - Fællesudvalget for fremavl og sundhedskontrol med havebrugsplanter - i henhold til gældende lov.

Herkomstkontrol gennemføres for særligt værdifuldt modermateriale.

3. Formering

Formeringsmetoden vælges således, at de ønskede egenskaber kan overføres til det færdige produkt.

Vegetative formeringsmetoder anvendes i størst muligt omfang.

Generativ formering anvendes, hvor vegetativ formering ikke er praktisk eller økonomisk mulig, eller hvor der ønskes en defineret variation i produktet. Ved generativ formering drages omsorg for, at ønskede egenskaber nedarves med størst mulig sikkerhed.

4. Dyrkningsmetoder

Der skal benyttes dyrkningsmetoder, som sikrer: Ønsket vækstform.

Optimal sundhedstilstand.

Optimal vækstvillighed efter plantning.

I dyrkningsmetoderne indgår følgende behandlinger:

Rod- og topskæring foretages for at regulere forgreninger i henholdsvis rod og top.

Omplantning udføres for at øge rodforgreningen og for at give optimalt lys i toppen, så der opnås den ønskede forgrening.

Sygdoms- og skadedyrskontrol gennemføres med biologiske og kemiske metoder.

Planter fra væksthuse skal i salgstilstand være egnede til udplantning på friland.

5. Optagning

Optagning af markkultiverede planter skal ske således, at plantens rod- og topdele ikke beskadiges. Optagningstidspunktet afpasses efter art, udvikling og klimaforhold.

6. Opbevaring og transport

Ved opbevaring forstås behandling af produktet, fra det er færdigt, til det forlader producenten som vare.

Afløvning finder sted for at øge vækstsikkerheden efter omplantningen. Afløvning (kemisk eller mekanisk) må ikke medføre en forringelse af produktet (nekroser, såringer m.v.).

Containerplanter, væksthuskultiverede planter og enkelte markkulturer overvintrer på voksestedet.

Beskyttelse mod frost og udtørring foretages, hvor dette er nødvendigt.

Overvintring af barrodede planter og klumpplanter kan ske i jordindslag. Jorden i indslaget skal

være så porøs, at rodkvælning ikke kan finde sted.

Opbevaring i kølerum og ventilerede lagerrum giver effektiv kontrol med planternes udvikling under overvintringen. Udtørring forhindres ved lave temperaturer og høj luftfugtighed omkring planterne.

Opbevaring med henblik på forlængelse af plantesæsonen for barrodede planter bør kun finde sted i kølerum, hvor der er fuldstændig kontrol med temperatur og luftfugtighed omkring planterne.

Sygdomskontrol foretages under opbevaringen ved regulering af temperatur, luftfugtighed, anvendelse af kemikalier og gennemført hygiejne. Planterne må ikke belægges med kemikalier, hvis synlige eller usynlige rester kan skade dem, der omgås planterne hos producenten eller hos forbrugeren.

Ved transport af planter fra en planteskole til en anden skal planterne være tildækkede, så udtørring undgås.

7. Levering

Når planteordren er afgivet til levering på et fastsat tidspunkt, tilhører planterne fra samme tidspunkt rekvirenten.

Ændres leveringstidspunktet fra efterårssæson (1/8 - 29/2) til efterfølgende forårssæson (1/3 - 31/5), beregnes et overvintringstillæg.

Ændres leveringstidspunkt fra forårssæson til sommersæson (1/6 - 15/7), beregnes et tillæg pr. påbegyndt halve måned.

Ændres leveringstidspunkt fra forårssæson til følgende efterårssæson, forfalder betalingen for leverancen pr. 1. juni. Enhver omkostning ved opbevaring og kultivering betales i denne situation efter levering og efter dokumenteret regning. Forhandling vedrørende omfang og metoder for kultivering/opbevaring optages straks, når det erkendes, at leverancen må udskydes.

8. Vækstgaranti

Der ydes vækstgaranti på 95% af de leverede planter, når det drejer sig om partier, der er på mindst 25 stk. af samme planteart. Når der ikke kan ydes 100% vækstgaranti, er det dels, fordi planter er levende materiale, der trods overholdelse af alle sikkerhedsregler kan de, dels fordi 5% udfald i en plantning ikke har nogen reel betydning.

Undtaget fra denne regel er de tilfælde, hvor udfaldet forekommer koncentreret, og hvor udfaldet bevirker, at plantningens formål ikke opfyldes. Eksempler: Udfald i en allé, træplantning, hækplantning og andre former for systemplantninger bestående af en enkelt planteart. På plantepartier under 25 stk. af hver planteart ydes 100% vækstgaranti. Vækstgarantien bortfalder helt i de tilfælde, hvor tredje person har øvet vold mod plantningen.

9. Kontrolplantninger

For at sikre forbrugeren mod de merudgifter der er en følge af, at døde planter i en nyplantning skal udskiftes, er det mellem producent og entreprenør bestemt, at placering af ansvaret for, at der dør mere end 5% planter, kan afgøres efter optælling i en kontrolplantning, som er anlagt efter følgende regler.

Kontrolplantning af en repræsentativ vareprøve udføres af producenten ved levering af en planteart, hvis værdi overstiger dagsprisen for 5000 stk. alm. Barrodede hækplanter, og det leverede antal planter af pågældende art overstiger 200 stk.

Kontrolplantningen udføres med planter, der af uvildig person udtages af leverancen, og planterne udplantes hos producenten under betryggende afmærkning. Pasning udføres i henhold til almindelig praksis. Hvis udfaldet i kontrolplantningen er over 5% og er større end eller lig med udfaldet i brugsplantningen, er det producentens forpligtelse at erstatte planterne og at betale entreprenøren for plantearbejdet.

Hvis udfaldsprocenten i brugsplantningen er større end i kontrolplantningen, er det helt og holdent entreprenøren, der er forpligtet til at sørge for indkøb af planter og udførelse af plantearbejdet til dækning af denne forskel, og det er producentens forpligtelse at erstatte forskellen mellem 5% og udfaldet i kontrolplantningen.

Opgørelse over udfaldsprocenten i brugsplantningen, og i kontrolplantningen finder sted ½ år efter udført forårsplantning og et helt år efter udført efterårsplantning.

Krav til produkt

1. Produktbeskrivelse

Produktbeskrivelsen omfatter de forhold og tilstande ved produkterne, der er nødvendig for den kvalitative adskillelse af disse. Sådanne forhold og tilstande er eksempelvis: botanisk navn, kildemateriale, størrelse og tilstand af rod og top.

Oplysninger om plantealder og eventuelt gennemført omplantninger medtages kun i produktbeskrivelsen, såfremt disse oplysninger er udtryk for kvalitative forskelle, der ikke beskrives på anden vis.

2. Botanisk navn

Botanisk navn anvendes i overensstemmelse med internationale nomenklaturregler.

Betegnelsen for det anvendte kildemateriale skal anføres i forbindelse med det latinske navn, når anerkendt herkomstkontrol gennemføres. Såfremt herkomstkontrol ikke gennemføres, kan kildema-

terialets betegnelse kun anføres, når materialets egenskaber er reproducerbare.

3. Kildemateriale

Ved kildemateriale forstås det taxon, der danner grundlaget for produktionen af en given plante. Enhver taxon (population, sort, klon, kotype etc.) skal kunne identificeres efter en beskrivelse med eller uden oplysning om oprindelse.

Kildematerialet udvælges således, at alle krav opstillet af følgende institutioner opfyldes:

Frøkildeudvalget (populationer af vedplanter)

Klonkildeudvalget (kloner af vedplanter)

Herkomstudvalget (gavntræproducerede vedplanter)

Fællesudvalget for fremavl og sundhedskontrol med havebrugsplanter (FSH, sundhed og ægthed)

Statens Plantetilsyn (im- og exportforhold).

Det koordinerede og grundlæggende arbejde udføres bl.a. ved Statens forsøgsstation, Hornum, 9600 Års.

Kontrol udføres af FSH og Statens Plantetilsyn i henhold til gældende bestemmelser.

4. Rodudvikling, tilstand, plantestørrelse

Barrodede planter.

Planterne leveres med et forgrenet rodsystem. Rodmængden er fra producenten afpasset efter plantens art og størrelse under hensyntagen til vækstsikkerhed.

Uemballerede klumpplanter.

Planter med veludviklet rodsystem leveres med fast vedhængende rodklump under ombinding med lærred.

Emballerede klumpplanter.

Planter leveret med rodklump ombundet med rodgennemtrængeligt materiale (lærred, acryllærred m.m.).

Rodklumpen er ikke nødvendigvis fast, men skal altid indeholde fornøden intakt rodmasse.

Containerplanter.

Planter, som har gennemlevet hele produktionstiden eller så meget af denne i et afgrænset dyrkningssubstrat, at rødderne har gennemvokset dette, er synlige på substratets overflade og kan fastholde dette. Gennemvoksningen må ikke være større, end at plantningen kan ske problemfrit.

Plantestørrelse.

Størrelse angives i almindelighed i centimeter og måles fra rodhals til topens højeste punkt. Planter med udbredt eller krybende vækst angives i tværmål (cm). Afvigelser fra disse regler angives i Dansk Planteskolejerforenings sorteringsregler.

5. Planteformer og handelsbetegnelser

Træer.

Løvfældende eller stedsegrønne vedplanter med en eller flere stammer. Størrelse angives i

– højde (cm)

– stammehøjde (cm) fra rodhals til kronens nederste gren

– Stammeomfang (cm) i 100 cm højde over rodhals.

Træer leveres efter art og størrelse under følgende handelsbetegnelser:

Træer med sidegrene, d.v.s. enstammede, ret-voksende, beskårne eller ubeskårne træer med et for arten naturligt antal sidegrene. Størrelse angives i højde evt. suppleret med angivelse af stammeomfang.

Stammede træer, d.v.s. enstammede, retvoksende, beskårne træer med eller uden korte sidegrene. Størrelse angives i stammehøjde og stammeomfang.

Lavstammede træer: indtil 50 cm stammehøjde.

Halvstammede træer: 80, 100, 120 eller 150 cm stammehøjde, evt. suppleret med angivelse af stammeomfang.

Højstammede træer: 180 cm stammehøjde suppleret med angivelse af stammeomfang.

Ekstra store træer: leveres efter arten med højere stamme end 180 cm. Stammeomfang, højde og krondiameter angives.

Flerstammede træer, d.v.s. træer med mindst to hovedstammer fra mindre end 40 cm over rodhalsen, med et for arten naturligt antal sidegrene. Størrelse angives ved højden (cm).

Buske.

Løvfældende eller stedsegrønne, forgrenede vedplanter uden gennemgående stamme(-r). Buske leveres efter art og størrelser (se Danske plante-skoleejerforenings standard) under følgende handelsbetegnelser:

Jorddækkende planter, d.v.s. lave fladedannende buske.

Hækplanter, d.v.s. buske, der med eller uden vedligeholdelsesbeskæring er egnede til hegn og hække.

Prydbuske er vedplanter, som gør sig gældende ved iøjnefaldende blomster, og/eller frugter, bladformer, bladfarver, ualmindelig voksemåde.

Planter inden for denne gruppe egner sig fortrinsvis til plantning under beskyttede forhold. Produktet er så veludviklet, at det enten pakkes som enkeltteksemplarer eller i 5 stk.-bundter.

Lette prydbuske er betegnelsen for buske, der i størrelse er en mellemting mellem hækvarer og fær-dige buske.

Frugtbu-ske er betegnelsen for buske, hvis frugter anvendes i dansk husholdning.

Lave roser samt park- & espalierroser er rosenforædlinger, rodægte, såvel som okulanter.

Klatre- & slyngplanter er planter - roser undtaget - som er karakteristiske ved at udvikle lange grene, ranker, der ikke kan bære sig selv, men kræver støtte for at vokse i højden. Adskillige klatre- og slyngplanter er gode jorddækkende planter.

B Jordbygning & jordbehandling

Krav til projekt

1. Muldbehandling før jordarbejdet igangsættes

Når rådgiveren er tilknyttet et projekt i god tid - mindst året før et byggeri påbegyndes, er denne forpligtet til nøje at gøre rede for muldbehandling forud for byggeriets igangsættelse som en sikkerhed for, at jordens dyrkningsværdi ikke forringes.

2. Analyser og målinger

Lagfølge.

Jordens lagfølge skal være angivet i indmålte jævnt fordelte punkter på det areal, projektet omfatter. Max. afstand mellem punkterne 50 m. Lagfølgen skal i alle tilfælde angives til min. 1 m i dybden, og hvor afgravninger skal finde sted, til min. 50 cm under afgravningskoten.

Tekstur.

I punkter, hvor der foretages lagfølgeboringer, skal der foreligge teksturanalyse for samtlige lag i boringen. Teksturanalysernes antal kan reduceres til 1 pr. ha, når der er tale om jorder med stor ensartethed.

Grundvandstand.

Jordens grundvandstand skal være angivet i indmålte, jævnt fordelte punkter. Max. afstand mellem punkterne 100 m. Tidspunkt for målingen angives.

Markkapacitet.

I samtlige punkter, hvor der foretages lagfølgeboringer, skal markkapaciteten for muldlaget oplyses - angives i mm pr. 10 cm.

Kemiske jordanalyser.

Der udtages min. 1 prøve/ha til kemisk analyse. Rt, Ft, Bt, Kt og Mnt angives altid.

3. Byggepladsindretning

I beskrivelsen for byggepladsindretning, som udarbejdes af alle teknikere i fællesskab, skal rådgiveren

sikre sig, at kun jordentreprenørerne færdes uden for godkendte byggeveje og -pladser, samt at byggeaffald, spildolie m.v. ikke forekommer på fremtidige plantnings- og græsarealer.

4. Muldafrømning

Afrømningsarealer.

Arealer, hvor muld skal afrømmes, skal nøje angives i projektet.

Muld skal altid afrømmes, hvor der skal være bygninger, veje, parkeringspladser m.v.

Muld skal altid afrømmes, hvor påfyldningen er 50 cm eller derover.

Afrømningsmængde.

Afrømningsmængden skal angives i projektet.

Mulddepoter.

I projektet skal der gøres rede for mulddepotets placering samt hvor store muldmængder, der ønskes deponeret.

5. Grovjordsregulering

Mængder.

Af såvel plantegninger som snit skal det klart fremgå hvilke masseflytninger, der skal til for at opnå den ønskede nye terrænform.

Mængdeberegning skal foreligge - udregnet som de teoretiske geometriske volumener.

Ækvidistance for højdekurver 25 cm.

I de tilfælde hvor boreprøverne viser forekomst af blødbundsmasser, som skal flyttes af hensyn til et projekts gennemførelse, skal der gives oplysning om blødbundsmassernes art og omtrentlige størrelse, og om udskiftningskrav.

Ekstreme jorder.

For alle jorder, hvor indholdet af silt er over 12%, skal udbudsmaterialet indeholde nøje angivelser af de metoder, der forlanges anvendt ved jordflytningen.

6. Vandafledning

Dræning.

Hvor der kræves en grundvandssænkning, skal der foreligge en detaljeret drænplan med min. Følgende oplysninger:

Drændybde og drænafstande

Rørtyper og rørdimensioner

Eventuelle filtermaterialer

Tilslutningsteder

Dræningsmetode.

Bortledning af overfladevand.

Hvor træer plantes i befæstelser, skal projektet indeholde en fuldstændig beskrivelse af, hvordan overskydende vand ledes bort.

7. Muldlaget

Projektet skal indeholde oplysninger om, at samtlige arealer til beplantning eller/og græssåning skal dækkes med muld.

Muldslagstykkelser for græsarealer må være min. 15 cm, for plantningsarealer 25 cm. Muldmængde til træer plantet i befæstede arealer min. 800 l.

8. Gødskning

Den projekterende eller tilsynsførende skal under arbejdets gang angive grundgødskningsplan opstillet på grundlag af jordbundsanalyser.

9. Kultivering og muldforbedring

Der skal foreligge en detaljeret beskrivelse af kultiveringsmetode og omfanget heraf, samt en redegørelse om en eventuel muldforbedring.

10. Arbejdsplan

Til ethvert jordarbejdsprojekt skal der udarbejdes en arbejdsplan, som skal være så rummelig, at den helt respekterer det antal dage, der er til rådighed for gennemførelse af jordarbejder.

Jævnfør skema 1, der viser månedlige arbejdsdage for udførelse af jordarbejder igennem et år.

I de tilfælde, hvor projektets gennemførelse er afhængig af at et jordarbejde påbegyndes (gennemføres) på de tider af året, hvor jordens vandindhold er højt, skal der foreligge en fuldstændig redegørelse for den procedure, der forlanges overholdt ved jordarbejdets udførelse, f.eks. baseret på anvendelse af stationært gravemateriel.

Krav til procedure

1. Muldbehandling før jordarbejdet igangsættes

Brakning.

Jorden efterårs- eller vinterpløjes.

Jorden kultiveres derefter så ofte, at frøkastning undgås, dog mindst én gang om måneden i sommerhalvåret.

Dækafgrøde.

Eventuelt tilsås jorden med en dækafgrøde, som afslås med grønhøster og nedpløjes om efteråret.

Kemisk jordvedligeholdelse.

Alternativt holdes jorden ukrudtsfri ved hjælp af 3-4 sprøjtninger med herbicider årligt.

Der må kun anvendes svidningsmidler. Første sprøjtning udføres, når ukrudtet er ca. 5 cm højt.

2. Muldafrømning

Muld med ler- og siltindhold mindre end 15% må afrømmes hele året, såfremt underjorden har en tekstur, der ligger tæt op ad muldens tekstur. Scraberudstyr må anvendes.

Muld med ler- og siltindhold over 15% må af-rømmes i let barfrost og i sommerhalvåret, når jordens vandindhold er lavt. Scraberudstyr må ikke anvendes bortset fra de arealer, hvor der foretages afgravninger af råjordsmasser af over 1 m lagtykkelse og på arealer, hvor bygninger og befæstelser skal ligge.

Såfremt muldafrømningen skal foretages på tidspunkter, hvor jordens vandindhold er stort, må af-rømningen foregå efter de retningslinjer, projektet angiver.

Hvis muldjorden ikke afrømmes på arealer, hvor der skal udføres påfyldning, som er mindre end 50 cm, skal påfyldningsjorden bestå af ren muld med et humusindhold som i den underliggende muldjord.

Kørsel med afrømmet muld til depot skal ske på overflader, der endnu ikke er muldafrømmet.

Der må under ingen omstændigheder køres med maskiner i mulddepotet. Såfremt muld oplægges i depoter, der er højere end 1½ m, skal muldjorden løftes i depot med gravemateriel.

3. Grovjordsregulering

Jorder, der indeholder mindre end 15% ler og silt, kan befærdes hele året.

Alle maskintyper kan anvendes.

Jorder, der indeholder over 15% ler og silt, kan befærdes i barfrost og i sommerhalvåret, når jordens vandindhold er lavt. (Jvnf. skema 1).

Færdig opfyldt terræn, hvor påfyldningslaget overstiger 40 cm, må kun befærdes i særligt anlagte kørespor, der løsnes grundigt når grovjordsreguleringen er afsluttet. Såfremt jordarbejdet gennemføres på tidspunkter, hvor jordens vandindhold er højt, skal jordarbejdet udføres efter de retningslinjer, som er angivet i projektet.

Maskiner med marktryk under 3/4 kg/cm² må køre overalt på arealet.

Jorder, der indeholder over 12% silt (Fraktionen 0.002 - 0.06 mm). Jordarbejde foretages efter specificerede retningslinjer.

4. Finregulering

Jorder, der indeholder over 15% ler og silt.

Finreguleringen skal foretages samtidig med tilførsel af jorden ved hjælp af de maskiner, der løfter den tilførte jord på plads.

Finregulering kan desuden foretages med materiel, hvis marktryk ikke overstiger 1/2 kg/cm².

5. Grubning

Efter grovregulering løsnes jorden grundigt ved grubning på kryds og tværs af arealet. Afstanden mellem grubesporene max. 30 cm. Grubedybde 50 cm.

På vanskeligt tilgængelige arealer og på arealer, hvor grubning af andre årsager ikke kan gennemføres i dybden, som angivet ovenfor, skal underjorden løsnes ved hjælp af gravemaskine eller lignende maskinel i min. 50 cm's dybde.

6. Muldpålægning

Muld med ler- og siltindhold mindre end 15% må udlægges hele året, såfremt underjorden har en tekstur, der ligger tæt op ad muldens tekstur.

Muld med ler- og siltindhold over 15% må udlægges i let barfrost og i sommerhalvåret, når jordens vandindhold er lavt. (Jvnf. skema 1). Såfremt muldudlægning foretages på tidspunkter, hvor jordens vandindhold er højt, skal udlægningen udføres efter de retningslinjer, som er angivet i projektet.

7. Gødskning

Gødning skal altid spredes jævnt ud over arealet.

Krav til produkt

1. Tolerancer

Muldslagstykkelser må for arealer under 1.000 m² ikke afvige med mere en +/- 3 cm fra det krævede.

For arealer over 1.000 m² må muldslagstykkelsen ikke afvige med mere end +/- 5 cm fra det krævede.

2. Jordens tilstand

Muldjorden skal efter udførelsen af jordarbejdet fremtræde i god kondition og udgøre et for planter egnet væsktmedium. Sten med tværmål over 8 cm skal være fjernet fra muldoverfladen.

Betonflager, planker, byggeaffald og lignende må ikke forekomme i sammenhobninger, der er til gene for grubning og jordbehandling.

Infiltrationskapacitet og rumvægt skal foreligge oplyst, og de oplyste værdier skal tilnærmelsesvis svare til den målte infiltrationskapacitet og rumvægt, før arealet blev taget i brug til byggeanlægsaktivitet.

C Plantning

Krav til projekt

1. Planterplaner

Planterplaner skal være forsynet med dækkende oplysninger om planteantal, plantearter, plantekvalitet og plantestørrelser for samtlige de planter, der skal bruges til anlæg af den ønskede plantning. Der skal anvendes den terminologi, som Dansk Planteskoleerforenings standardiseringsudvalg har fastsat for de varegrupper, der indgår i projektet.

Planterplaner, der danner grundlag for afgivelse af tilbud på plantningsarbejdet, behøver dog ikke nødvendigvis at indeholde fiksering af, hvor hver enkelt af de anførte planter skal plantes. Den endelige fiksering af plantested for de enkelte planter skal dog være udarbejdet senest umiddelbart, før endelige besked gives til planteproducenten angående levering af planterne, og besked gives til entreprenøren angående plantearbejdets igangsættelse.

Planterplaner, der skal bruges i marken, skal foreligge i tryk på vandfast materiale (reprolartryk og lign. tryk på plastic), og der skal være anvendt iøjnefaldende tegnemåde. Det skal tilstræbes, at planterplaner holdes i tegningsformater, der max. måler 60 cm i højden og 84 cm i længden.

2. Planterdepot

Det skal fremgå af projektet, hvor og hvordan entreprenøren skal indrette planterdepot.

3. Opbinding og beskyttelse af planter

Omfang af opbinding og opbindingsmaterialer skal være projektmæssigt klarlagt.

Projekter, der anviser plantning på steder, hvor planterne bliver udsat for påkørsel, hærverk el. lign., skal samtidig angive beskyttelsesforanstaltninger, f.eks. trådpletværn omkring stammen, fodhegn og lignende.

4. Vanding

Det skal af projektet fremgå, hvor det er muligt at tappe vand til vanding af nyplantningerne.

Der angives kun aftapningssteder, der giver mindst 1 liter/sek., idet denne mængde er minimum for anvendelse af automatisk vandingsmateriel.

Krav til procedure

1. Modtagelse af planter på brugsstedet

Producenten leverer planterne til entreprenøren til forud aftalt tid - formiddag (kl. 7-12) - eftermiddag (kl. 12-16) og på aftalt sted - depotplads. Ved afgivelsen af planteordren, eller mindst 2 dage før leveringen skal producenten give oplysning om forsen-

delsesmåde og emballering, så entreprenøren kan have egnet dækmateriale parat på depotpladsen. Planterne skal altid leveres tildækket.

Entreprenøren har pligt til at have mandskab parat til at modtage planterne. Ankommer leverancen senere end aftalt, er producenten forpligtet til at lade sit personale foretage den fornødne dækning for at beskytte planterne. Hvis en depotplads ikke er i orden til modtagelse af planterne, er producenten forpligtet til at tage planterne med retur for entreprenørens regning. Producent og entreprenør - ikke rådgiver - træffer ny aftale om levering.

Planter, som er beskadigede, modtages ikke, men skal omgående erstattes med nye, ubeskadigede planter. Planter, som ikke er i overensstemmelse med ordreafgivelsen, modtages ikke og skal omgående erstattes med den beskrevne plantearart og leveres i den rigtige størrelse.

2. Dækning af planterne i depotet

Planter i depot skal beskyttes effektivt mod vandtab, energitab, opvarmning, vandstuvning, kvælning, tyveri og hærverk.

Barrodede planter skal slås ind omgående. Skønnes det, at planterne skal opbevares over 3 dage, løsnes eventuelle bundter. Dog kan barrodede planter uden løv opbevares max. 3 dage under presninger, der er ubrudte og varmeafvisende.

Klumholdende planter, containerplanter og planter i stenuldblokke stilles på en plastikfolie eller henstår i kasser. Planterne holdes i vækst.

Ved skygning og ved vanding skal der drages omsorg for, at planterne kontinuerligt er saftspændte.

3. Transport fra depot til plantested

Intern transport af barrodede planter fra depot til plantested skal altid foregå med planterne tildækkede, medmindre arbejdet finder sted i tågedis eller støvregn.

4. Udlægning

Barrodede planter udlægges umiddelbart, før plantning finder sted og i takt med planterytmen. Der må højst medgå 3 minutter mellem udlægning og plantning, medmindre arbejdet udføres i tågedis eller støvregn.

5. Plantning af barrodede planter

Plantehullet skal udgraves i en størrelse og dybde, der svarer til plantens rodnet, således at opadbøjning af rødder ikke forekommer. Tilfyldningsjorde skal bestå af den opgravede muldjord, som skal være smuldrende. Der foretages omhyggelig trædning af jorden omkring planten.

Små plantestørrelser må nedstikkes bag spade, når ovenstående krav opfyldes.

Under plantning af større plantestørrelser skal

man ved rystning af planten sikre sig, at jorden for-
deler sig mellem rødderne.

Planterne sættes op til 5 cm dybere end den dyb-
de, hvori de tidligere har stået. I sand og i muld
med ekstremt stort sandindhold sættes planterne væ-
sentligt dybere, alt efter plantestørrelser fra 10-40
cm dybere end den dybde, hvori de tidligere har
stået.

Plantningen skal altid tilstræbes udført i jord, hvis
overflade er smuldrende og fugtig. Alt efter jordens
tekstur skal den have en fugtighed på mellem 70%
- 90% af dens markkapacitet.

6. Plantning af klumpholdende og containerdyrkede planter

Plantehullet skal være udgravet med ca. 20-30 cm
større diameter end klumpen, og hullet skal være
løsnet min. 10 cm i bunden. Tilfyldningsjorden skal
bestå af den opgravede muldjord, der skal være
smuldrende.

Planter dyrket i container eller i mineraluld-
vækstklodser skal plantes i grundigt gennemvandet
tilstand.

Klumpholdende planter skal normalt ikke plantes
dybere end den dybde, hvori de tidligere har stået.
Tiltrædning af jorden omkring den nyplantede
plante skal ske med varsomhed.

7. Manuel – maskinel plantning

Det står entreprenøren frit for, om han vil udføre
plantarbejdet ved anvendelse af håndredskaber
eller maskiner (plantebor), blot må der ikke anvendes
plantebor, som komprimerer siderne af de
borede huller. Opborede plantehuller skal være så
vide og dybe, at der er tilsvarende god plads til rod-
net eller klump som ved manuel plantning.

8. Plantningstidspunkter for barrodede planter

Plantning af barrodede planter må kun udføres i
tiden mellem plantens løvfald og indtil dens knop-
brydning. Kølehusopbevarede planter må ikke plan-
tes senere end midten af juli.

9. Plantningstidspunkter for klumpholdende og contain- nerdyrkede planter

Plantning af planter med klump eller gennemgroet
dyrkningsklods påvirkes kun i beskedent omfang
af at blive udplantet. Plantning kan således udføres
i hele vækstsæsonen incl. det tidlige forår og efter-
året.

Sen efterårs- og vinterplantning af klumpholden-
de stedsegrønne planter må ikke finde sted. Und-
taget herfra er dog plantning på sandjorder.

10. Plantning af store træer og buske

Plantning af store træer og buske udføres efter
særlige forskrifter.

11. Opbinding

Træer, der er over 2½ m høje, skal opbindes til ton-
kinstokke i længder fra 2-4 m eller til slanke gran-
eller fyrretræsstokke, som er tilspidsede.

Til binding skal anvendes enten specialbinding-
er eller halmsimer og tjærejute.

Opbinding af store træer og buske udføres ved
hjælp af barduner og andet specielt tildannet opbin-
dingsmateriale.

12. Vandning

Der kræves ikke vandning af planter, der plantes i
perioden 15. oktober til 1. maj.

Planter, der er tiltrukket i spaghnum, mineraluld
eller lignende dyrkningssubstater skal inden plant-
ning være gennemvandet, og skal efter plantning
holdes fugtige ved automatisk vandning, indtil det
konstateres, at planten rødder begynder at vokse i
jorden.

Vandning bør ske ved overbrusning.

Barrodede planter, der plantes efter 2. Juni skal
holdes fugtige ved vandning indtil det konstateres at
plantens rødder begynder at vokse i jorden.

På særlig svære jorder - 25% ler og derover - kan
der meget let opstå betydelige vanskeligheder ved
opvanding af jorden i en tør periode inden plantning.
Det skal derfor tilstræbes, at plantning på sådanne
jorder kun udføres i de perioder, der er vejrligs-
mæssigt ideelle. Plantning udført i den egentlige
sommertid, juni, juli, til dels også august, skal i
videst muligt omfang undgås.

13. Pleje indtil aflevering

Ethvert nytplantet areal skal renholdes så ofte, at
fremspiret ukrudt ikke når at blive over 3 cm højt.
Mekanisk jordbehandling kan eventuelt kombineres
med sprøjtning med et svidningsmiddel.

Forårsplantning: Aflevering kan finde sted efter
to gange kultivering med min. 3 ugers interval.
Første gang mindst to uger efter plantning.

Efterårsplantning: Aflevering kan finde sted efter
en gangs kultivering.

Krav til produkt

Aflevering af tilplantede arealer

Planterne skal ved aflevering være levende, sunde
og grosikre. De tilplantede arealer skal fremtræde
rensede for ukrudt og med muldoverflade, løsnet
med kultivator.

Sten og fremmedlegemer, der er større end 8 cm
i diameter, skal, af hensyn til den fortsatte renhol-
delse, være fjernet fra overfladen.

Etiketter, mærkebast og lignende skal være fjer-
net fra planterne.

D Pleje af tilplantede arealer fra 0 - 5 år efter aflevering

Krav til projekt

1. Idéindhold og formål

I forbindelse med udarbejdelse af et plantningsprojekt skal rådgiveren levere en redegørelse for en plantnings idéindhold og formål. Redegørelsen skal være kortfattet og klar, så de, der skal pleje og opelske planterne, ikke er i tvivl om, hvad der er formålet og idéen med plantningen.

2. Plejeprogram

Rådgiveren udarbejder et plejeprogram for 5 års pleje, der som minimum skal følge et af de nedenfor nævnte plejeprogrammer. Alt efter plantningens idéindhold, formål og omfang kan plejeprogrammerne kombineres og udbygges. På overskuelig skematisk måde skal der gøres rede for jordbehandling, jorddækning, sygdoms- og skadedyrsbekæmpelse, beskæring, fældning, rydning og evt. kemisk ukrudtsbekæmpelse og gødskning.

Endvidere bør det angives, i hvilken udstrækning plantningen skal renholdes for henkastet affald.

Plejeprogrammet skal som absolut minimum beskrive de plejeforanstaltninger eller plejeaktiviteter, som i en given situation er minimumsgrænsen for, at en plantning efter de fem år tydeligt begynder at tjene sit formål og vise sit idéindhold.

3. Tilsyn

Rådgiveren er i alle tilfælde forpligtet til at føre tilsyn samt aflevere en skriftlig rapport mindst én gang hver sommer i de fem år, plantningen plejes efter det program, han har udarbejdet.

4. Plejeforpligtelse

Anlægges en plantning for offentlige midler eller for midler, som det offentlige regaranterer for, skal der fra den projekterende foreligge en konsekvensberegning indeholdende udgiften til 5 års pleje, regnet fra den dag, hvor plantningen godkendes afleveret.

Hvad enten prissætningen af et plantningsprojekt sker ved offentlig licitation, indbudt licitation eller ved forhandling, bør det 5-årige plejeprogram indgå i grundlaget for prissætningen som en til plantningsprojektet uløselig knyttet del.

Krav til procedure

1. Plejeprogrammer for jordbehandling, jorddækning m.v.

Ved pleje af jorden i en plantning anvendes et af de i det følgende nævnte plejeprogrammer:

Plejeprogram 1 A.

Jordpleje, udført efter program 1 A bør vælges, når der er tale om pleje af jord mellem plantebestand, som i væsentligt omfang består af kratdannende til dels krybende planter med rodskud eller rodslående grene under spredte træer og store buske, d.v.s. haveparkmæssige plantninger, hvor sprøjtning med svidningsmidler er uigennemførlig.

I løbet af 1. år efter aflevering udføres mekanisk løsning af øverste ca. 5 cm af mulden med henblik på fuldstændig renholdelse for uønsket vegetation. Jordoverfladen behandles med håndhakke eller håndkultivator.

Interval imellem behandlingerne i gennemsnit 3 uger i perioden 15. april til 20. oktober. Ialt 10 handlinger.

I løbet af 2. år efter aflevering udføres samme behandling i reduceret omfang, i gennemsnit 1 handling pr. måned.

I løbet af 3. år efter aflevering udføres samme behandling i yderligere reduceret omfang. I alt 4 handlinger.

I løbet af 4. år efter afleveringen udføres jordplejen alene ved håndlugning i gennemsnit 1 gang pr. måned.

I løbet af 5. år efter afleveringen udføres ligeledes håndlugning 5 gange i løbet af vækstsæsonen.

Plejeprogram 1 B.

Jordpleje udført efter program 1 B bør vælges, når der er tale om pleje af jord mellem plantebestand, som udgøres af kratdannende planter, der er vegetation under åben bestand af lystræer, og hvor plantningen er et led i et urbaniseret områdes grønne struktur.

I løbet af 1. år efter afleveringen udføres mekanisk løsning af de øverste ca. 5 cm af mulden med henblik på fuldstændig renholdelse. Behandling ca. hver 3. uge fra 15. april til 20. oktober, i alt 10 handlinger.

I løbet af 2. år efter aflevering udføres samme behandling i reduceret omfang, idet der kun foretages behandling i slutningen af april og maj. Derefter sprøjtes i midten af juni, juli og august, med svidningsmidler i svageste dosering.

I løbet af 3. år efter aflevering udføres sprøjtning med svidningsmidler i midten af maj og derefter jorddækning med organiske affaldsprodukter som f.eks. gran- og fyrretræsbarkskaller, knust grenaffald, savsmuld, hestebønnehalm eller halmhakelse. Dækningsmængde 1 m³ pr. 50 m² jordoverflade. Endvidere sprøjtning med svidningsmidler i begyndelsen af juli.

I løbet af 4. og 5. år efter aflevering gennemgås plantningen i alt 6 gange med henblik på lugning eller aflugning af selvsåede planter.

Plejeprogram 1 C.

Pleje udført efter program 1 C bør vælges, når der er tale om pleje af jord mellem plantebestand af træer, der ved hjælp af ammetræer og kraftige kratplanter skal opelskes til skovagtige rammeplantninger, der f.eks. har til formål at give læ, være ramme om boligparkområder og være adskillende element mellem bydele.

I løbet af 1. år efter afleveringen udføres mekanisk løsning af de øverste 5 cm af mulden med henblik på fuldstændig renholdelse for uønsket vegetation. Jordoverfladen behandles med maskintrukne radrenser eller jordhakkereskaber, og hvor disse ikke kan komme til med håndhække eller håndkultivator. Der udføres 5 behandlinger med 3 ugers mellemrum. Derefter udføres 2 sprøjtninger i slutningen af juli og august med et svidningsmiddel i svageste dosering.

I løbet af 2. år efter aflevering foretages 2 sprøjtninger med et svidningsmiddel. 1. sprøjtning i begyndelsen af maj. 2. sprøjtning i midten af juni, derefter jorrdækning med organiske affaldsprodukter: barkskaller, savsmuld, hestebønnehalm, halmhakkelse, afdrevet champignon dyrkningsmedium og lignende. Dækningsmængde 1 m³ pr. 25 m² for champignonjord dog 1 m³ pr. 50 m² jordoverflade. Plantningen gennemgås derpå en gang i begyndelsen af august og en gang i slutningen af september med le eller segl for afslåning af uønsket vegetation – langt græs og opadstræbende flerårige urteagtige planter. Det afslåede skal blive liggende.

I løbet af 3., 4. og 5. år efter aflevering udføres afslåning med le eller segl. Således foretages hvert år afslåning af al uønsket vegetation, i midten af maj, i begyndelsen af juli og i slutningen af august. Det afslåede skal blive liggende.

Plejeprogram 1 D.

Pleje udført efter program 1 D bør vælges, når der er tale om pleje af jord mellem plantebestand af træer, som skal opelskes til skov el. lægivende hegn.

I løbet af 1. år efter afleveringen udføres en gang jordløsning og totalrensning af mulden i tiden mellem 1. og 15. maj. Derefter udføres sprøjtninger med et svidningsmiddel i begyndelsen af juni, i midten af juli og i slutningen af august. Yderligere foretages afslåning med le i begyndelsen af august og i midten af september.

I løbet af 2. år efter aflevering udføres sprøjtning med et svidningsmiddel i maj. Derefter udføres i slutningen af juni og i midten af august afslåning af den uønskede vegetation. Det afslåede skal blive liggende.

I løbet af 3., 4. og 5. år efter aflevering gennemgås plantningen hvert år i slutningen af maj og i midten af august, idet der på disse tidspunkter foretages afslåning af uønsket vegetation.

Plejeprogram 1 E.

Pleje af jorden imellem planter, der har til formål at danne hække, skal bestå i fuldstændig renholdelse. Denne renholdelse skal også gælde arealet 50 cm til begge sider fra hækplanterne.

Plejen skal bestå i hakning, kultivering og lugning i det 1. år efter aflevering med max. 3 ugers mellemrum fra 15. april til 20. oktober, i det 2. år en gang hver måned og i 3., 4. og 5. år en gang hver anden måned. I plejen det 1. og 2. år må sprøjtning med et svidningsmiddel udføres 2 gange hvert år som erstatning for hakning eller lugning.

2. Beskæring, klipping, fældning og rydning - (udtynding) og evt. efterplantning

Ved udførelse af beskæringsarbejder, klipping, fældning og rydning skal det sikres, at en plantning opelskes i overensstemmelse med dens idéindhold og formål.

Følgende plejeprogrammer anvendes:

Plejeprogram 2 A.

Plejeprogram 2 A bør vælges, når der er tale om plantninger, der i væsentligt omfang består af lave kratdannende eller krybende planter med træer og buske i varierende tæthed, d.v.s. plantninger, som i særlig grad er tilpasset haven og parken i byen, og hvor der i kraft af plantningens placering i bymiljøet stilles vidtgående krav til, at plantningen udvikles hurtigt og har velplejet fremtoning.

I løbet af 1. og 2. år efter aflevering udføres kun bortskaering af knækkede plantedele og efterplantning, hvis der i en hæk eller allé, trods fejlfri aflevering, endnu er enkelte døde planter. Afskårede plantedele fjernes.

I løbet af 3. år efter aflevering påbegyndes fjernelse af de anvendte hjælpeplanter - ammetræer og -buske. Ved beskæring, nedskæring eller opgravning fjernes de hjælpeplanter, der ved skyggegivning er begyndt at hæmme udviklingen af plantningens primære træ- eller buskbestand.

I løbet af 4. og 5. år efter aflevering accelereres beskæring, nedskæring og opgravning af hjælpeplanter og der gennemføres beskæring - formgivning i juli af de træer og buske, som skal forblive. Alle afskårne plantedele og opgravede planter skal fjernes.

Plejeprogram 2 B.

Pleje udført efter program 2 B bør vælges, når der er tale om træplantninger delvis underplantet imod ydersiden med kratdannende planter med stort indslag af hjælpeplanter - ammetræer og -buske - og når der er tale om plantninger, der er relativt grove elementer i et byområdes grønne struktur.

1. og 2. år efter aflevering udføres beskæring m.v. som angivet under 2 A.

I løbet af 3., 4. og 5. år efter aflevering sættes ammetræer og -buske 'på rod' efter rådgiverens fældnings- og udtyndingsplan. De afhuggede og afskårne planter og plantedele skal samles og bortkøres.

Plejeprogram 2 C.

Pleje udført efter program 2 C bør vælges, når der er tale om skov eller skovagtige plantninger med eller uden indhold af ammeplanter.

Som plejeprogram 2 B, blot med den forskel, at afhuggede eller afskårne planter og plantedele skal forblive på arealet.

Plejeprogram 2 D.

Dette program er afpasset de plejebestanden, som hække, allétræplantninger og lignende uniforme plantninger har.

1. år efter afleveringen skal der kun udføres beskæring af skud, der udvikles på allétræer, der er leveret med indstudsede sidegrene. I det første års pleje skal der ikke beskæres i hække og allétræer i øvrigt, idet disse planter skal være korrekt behandlede ved afleveringen.

2. år udføres fjernelse af vanris, begyndende fjernelse af stammesidegrene på allétræer, der er leveret med indstudsede sidegrene, tilbageskæring af top-skud på de enkelte planter, som udvikler sig forskelligt fra helheden, og indstudsning af hæksider. Alle beskæringer af nævnte art udføres i løbet af juli.

3., 4. og 5. år præciseres sideindstudsningerne på hække, og topudviklingen hos de enkelte planter i en hæk søges homogeniseret ved beskæring af de kraftigste top-skud. På allétræer med stramme sidegrene fjernes sidegrenene helt. Endvidere skal udtyndning af allétrækronen udføres med henblik på opbygning af vindstærke ensartede trækroner. Klipping og beskæringsarbejderne skal udføres i juli og i perioden november, december og januar. Efterbehandling af opbindinger hører med i plejen.

3. Sygdoms- og skadedyrsbekæmpelse

Stærke angreb af sygdomme og skadedyr bekæmpes ved sprøjtning, såfremt angrebene skønnes at ville medføre misdannelser og stærk forsinkelse i udvikling. Til bekæmpelsen skal der anvendes de kemikalier, som Kemikalieafprøvningen ved Statens plantepatologiske Forsøgsstation har godkendt til sprøjtning eller eventuelt pudring mod de aktuelle angreb. Under omstændigheder, hvor hække, allétræplantninger eller andre uniforme plantninger er det væsentligste element i et områdes grønne struktur, kan der blive tale om at gennemføre 2 årlige sprøjtninger mod både de almindeligst forekommende skadedyr og sygdomme. Alle sprøjtninger skal udføres forskriftsmæssigt og i stille vejr.

4. Gødskning

Gødningstilførsel skal begrænses til det mindst mulige. Til skovplantninger, læplantninger og andre plantninger i landskabet uden for byerne gives gødningstilskud af klorfrit NPK (ca. 12.5.15) med et alsidigt indhold af mikronæringsstoffer.

1. år gives 100 kg/ha
2. år gives 200 kg/ha
3. år gives 130 kg/ha
4. år gives 65 kg/ha
5. år gødes ikke

o.s.v.

Til have- og parkmæssige plantninger gives et gødningstilskud af klorfrit NPK (ca. 12.5.15) med et alsidigt indhold af mikronæringsstoffer.

1. år gives 200 kg/ha
2. år gives 400 kg/ha
3. år gives 300 kg/ha
4. år gives 200 kg/ha
5. år gives 100 kg/ha

o.s.v.

Til hækplantninger og andre plantninger, hvis udvikling begrænses ved beskæring, gødes med klorfrit NPK med mikronæringsstoffer.

1. år gives 200 kg/ha
2. år gives 400 kg/ha
3. år gives 400 kg/ha

o.s.v.

Gødskning af hække udføres på det af hækken beslaglagte areal plus en bræmme på 50 cm uden for hæksiderne.

Gødskning udføres i marts - april, i tørt vejr, og når bladene på eventuelle stedsegrønne bundplanter er tørre.

Konstateres mangel på et eller flere plantenæringsstoffer, skal disse tilføres ved sprøjtning med gødningskemikalie, der indeholder stoffet.

Krav til produkt

1. Fremtoningspræg

Enhver plantning skal i løbet af 5 år fra aflevering være så veludviklet, at der ikke kan herske tvivl om, hvad der er dens idéindhold, og hvad der er formålet med dens tilstedeværelse i bymiljøet eller landskabet.

2. Sundhed

Plantningen skal være sund, d.v.s. at alle de individer, som har iøjnefaldende skader på grund af skadedyrsangreb eller svampesygdomsangreb, og alle der af arvemæssige årsager er udviklet sig uhensigtsmæssigt eller uskønt, skal være fjernet fra plantningen.

Skema 1

Beregning af antal arbejdsdage for jordarbejde pr. år under forudsætning af:

årsnedbør ca. 650 mm

sandblandet lerjord 20-35% partikler under 25 μ

årlig evaporatranspiration 500 mm – 20% = 400 mm

Måned	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
E p pr. døgn	0.05	0.15	0.5	1.4	2.6	2.8	3.2	2.5	1.7	1.0	0.5	0.1
Nedsivning pr. døgn	0	0	0	1.0	2.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.0	1.0	0.5
Nedsivning + E p pr. døgn	0.05	0.15	0.5	2.4	4.6	5.8	6.2	5.5	4.7	3.0	1.5	0.6
Spildtid pr døgn m. nedbør 3 mm	60	20	6	1½	¾	½	½	½	¾	1	2	5
Kalenderdage m. nedbør 3 mm og derover	8	5	5	5	5	7	8	8	8	8	8	7
Spilddage pr. måned	(480)	(100)	30	7½	4	4	4	4	6	8	16	35
Arbejdsdage pr. måned	0	0	0	10	17	17	7	17	15	12	2	0